

НОВІТНІ АРХІВНІ ТЕХНОЛОГІЇ І ПРАКТИКИ

DOI 10.47315/archives2023.336.043

УДК 004.9: 930.255

Марат Балишев

кандидат історичних наук,
директор,

Центральний державний науково-технічний архів України
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5211-3208>

Тимур Андрєєв

провідний спеціаліст

відділу використання інформації документів,
Центральний державний науково-технічний архів України
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9955-4780>

Ганна Голубкіна

начальниця

відділу використання інформації документів,
Центральний державний науково-технічний архів України
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1083-3228>

«ОБ'ЄКТНО-ГЕОГРАФІЧНИЙ КАТАЛОГ ЦДНТА УКРАЇНИ»: СПЕЦИФІКА, ТЕХНОЛОГІЯ СТВОРЕННЯ, ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ

Анотація. Мета статті – узагальнення попередніх результатів роботи над проєктом «Об'єктно-географічний каталог ЦДНТА України». Основну увагу зосереджено на особливостях розроблення, методологічному оформленні, наповненні, особливостях і перспективах використання каталогу. **Методологія дослідження.** Автори вивчали проблему крізь призму історико-тематичного та історико-хронологічного підходів, концептів аналізу, систематизації та класифікації даних. Використано спеціальні методи історичної й географічної інформатики, геоінформаційних систем, картографії та методології формування баз даних. **Наукова новизна.** Зважаючи на відсутність в Україні електронного

© М. Балишев, Т. Андрєєв, Г. Голубкіна, 2023

картографічного реєстру архівних інформаційних ресурсів науково-технічної документації, новизна статті полягає в оприлюдненні специфіки бази даних об'єктів, відомості про які містяться в документах із фондів Центрального державного науково-технічного архіву України. **Перспективи подальших досліджень.** Протягом 2023–2024 рр. у ЦДНТА України передбачається продовження роботи над наповненням «карток об'єктів» каталогу, удосконалення методичної бази, апробація та популяризація попередніх проміжних результатів. **Висновки.** «Об'єктно-географічний каталог ЦДНТА України» – масштабний багатоаспектний електронний картографічний реєстр архівних інформаційних ресурсів науково-технічної документації. Різноманітність документів, що зберігаються у фондах ЦДНТА України, обумовлює структурну та процесуальну специфіку розроблення й формування каталогу. База реєстру використовує спеціалізовану картографічну пошукову систему на відкритій платформі «Google My Maps». Мета проєкту – надання можливості кожному потенційному користувачу дистанційно проводити цільовий пошук документів по конкретному об'єкту в режимі 24/7. У разі позитивного результату – замовити цифрові копії або ознайомитися з документами в читальному залі архіву.

Ключові слова: ЦДНТА України; об'єктно-географічний каталог; інтерактивна карта; архівні інформаційні ресурси; інформаційні технології; архів; база даних; науково-технічна документація.

Центральний державний науково-технічний архів України (ЦДНТА України) – це єдина в Україні спеціалізована державна архівна установа, що централізовано зберігає історично значущу науково-технічну документацію (НТД): проєктну, конструкторсько-технологічну, науково-дослідну, усноісторичну, патентну¹. У 259 фондах (1 тис. 222 комплекси) ЦДНТА України сконцентровано значний масив документів, який перевищує 636 тис. одиниць зберігання².

Науково-технічна документація з фондів архіву, яка вирізняється значною тематичною, географічною, хронологічною, мовною різноманітністю, слугує потужною джерельною базою для дослідження історії розвитку широкого спектра галузей науки та техніки, зокрема: будівництва, енергетики, металургії, вугільної, газової, нафтової, хімічної промисловості, автомобільного, тракторного, сільськогосподарського, важкого і середнього машинобудування тощо³.

¹ Про внесення змін до Положення про Центральний державний науково-технічний архів України : наказ Міністерства юстиції України № 396715 від 16.11.2020. URL: https://cdnta.archives.gov.ua/images/3967_5.pdf (дата звернення: 14.07.2023).

² Історія архіву // Офіційний вебсайт Центрального державного науково-технічного архіву України. URL: <https://cdnta.archives.gov.ua/index.php/uk/about-archives-uk/history-archive-uk> (дата звернення: 14.07.2023).

³ *Алексєєнко А. О., Балишев М. А.* Діяльність Центрального державного науково-технічного архіву України : 50 років формування джерельної бази історії української науки // Наука та наукознавство. 2019. № 3. С. 122–129.

Географія промислових об'єктів, інженерних, архітектурно-будівельних споруд, відомості про які зберігає ЦДНТА України, охоплює усі обласні центри України: тисячі населених пунктів у різних куточках нашої країни, а також ще 29 країн світу, з них 11 країн Європейського союзу, зокрема: Болгарія, Латвія, Німеччина, Польща, Словаччина, Словенія, Угорщина, Фінляндія, Франція тощо.

Масив архівних документів містить дані про тисячі об'єктів. Через виклики сьогодення деякі організації та підприємства припиняють своє існування; колись вражаючі пам'ятки архітектури з часом піддаються руйнації; з кожним роком стає все важче встановити їх місцезнаходження та зберегти координати. Повномасштабна агресія росії проти України призвела до того, що за півтора року війни велика кількість цінних об'єктів постраждала, зруйнована, або назавжди зникла з мапи і, на жаль, їх кількість із кожним днем зростає.

Сьогодні документи, які зберігаються у фондах ЦДНТА України, набувають важливого історичного значення та практичної цінності, особливо у контексті стратегічного планування післявоєнної відбудови: реконструкції пошкодженого, відновлення втраченого.

Від початку повномасштабного вторгнення російської федерації в Україну співробітникам ЦДНТА України вдалося у стислі строки адаптуватися до викликів воєнного часу: архів не тільки не припинив роботу, а й посилив діяльність у багатьох напрямках⁴. Одним із них стало розроблення проекту «Об'єктно-географічний каталог ЦДНТА України».

Метою проекту є створення електронного реєстру інформаційних ресурсів ЦДНТА України на основі виявлення, ідентифікації та картографування усіх об'єктів, відомості про які містяться у документах, що зберігаються у фондах архіву. Згідно з концепцією, каталогізації підлягають виключно ті об'єкти, які можна нанести на карту. У перспективі це надасть можливість кожному потенційному користувачеві з різних куточків планети проводити цільовий пошук документів по конкретному інфраструктурному, промисловому чи географічному об'єкту, населеному пункту тощо у режимі 24/7, не виходячи з дому. У разі позитивного результату можна здійснити замовлення цифрових копій або ознайомитися з документами у читальному залі архіву. За задумом розробників, проект «Об'єктно-географічний каталог ЦДНТА України» відповідає одному з головних принципів вітчизняної архівної справи щодо відкритості архівів.

Стратегія реалізації поставленої мети щодо створення електронного реєстру інформаційних ресурсів передбачає розроблення зведеної

⁴ Голубкіна Г. С. Виклики воєнного часу : діяльність ЦДНТА України в період російської військової агресії проти України // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Історія». Вип. 62, 2022. С. 113–127.

бази даних та інтеграцію її до системи інтерактивного картографування «Google My Maps».

Проблема реалізації каталогів архівних документів із можливістю пошуку за географічним та об'єктним принципом, доступних широкій аудиторії, є актуальною як для української, так і зарубіжної історіографії. Узагальнюючи відповідний досвід вітчизняних архівних установ, зазначимо, що усі вони мають різні системи та форми тематичного довідкового апарату: анотовані реєстри описів⁵, путівники⁶, картографічні матеріали⁷, спеціалізовані тематичні міжфондові огляди (наприклад: до історії міст Харкова⁸ та Києва⁹, об'єктів курортного будівництва¹⁰, проєктів цивільної архітектури¹¹) тощо.

Інформаційно-пошукова система ЕЛФА¹², яку зараз використовує ЦДНТА України, та «Міжархівний пошуковий портал»¹³ мають географічний та предметний покажчики, але вони є допоміжними компо-

⁵ Центральний державний науково-технічний архів України : анотований реєстр описів. 2-е вид., перероб. / авт.-упоряд.: О. М. Машенко (відп. упоряд.), М. А. Балишев, М. В. Броннікова. Харків : ЦДНТА України, 2019. 460 с.

⁶ Центральний державний науково-технічний архів України : путівник / авт.-упоряд. А. О. Алексеєнко (відп. упоряд.), М. А. Балишев, О. Є. Дождьева, Є. В. Семенов. Харків : Федорко, 2009. 338 с.; Центральний державний історичний архів України, м. Львів : путівник / авт.-упоряд: О. Гневишева, У. Єдлінська, Д. Пельц, Г. Сварник, І. Сварник, Н. Франко; Державний комітет архівів України. Центральний державний історичний архів України, м. Львів. Київ, 2001. 412 с.; Центральний державний архів-музей літератури і мистецтва України : путівник. Вип. 3 / Державна архівна служба України, ЦДАМЛМ України; авт.-упоряд.: С. Куш, О. Кульчий, Т. Малярчук та ін. Київ, 2014. 674 с.

⁷ Картографічні матеріали у складі проєктної документації ЦДНТА України : довідник / уклад.: А. О. Алексеєнко, М. А. Балишев, О. Є. Дождьева, Є. В. Семенов. Харків : ЦДНТА України, 2012. 464 с.

⁸ До історії міста Харкова : промисловість, будівництво, наука : науково-довід. вид. / упоряд.: М. А. Балишев (відп. за вип.), О. В. Балишева, А. О. Алексеєнко. Харків : СПДФО Яковлева Г. Г., 2004. 96 с.

⁹ Каталог документів з історії Києва XV–XIX ст. / упоряд.: Г. В. Борjak, Н. М. Яковенко. Київ, 1982. 202 с.

¹⁰ Курортне будівництво у документах ЦДНТА України : міжфондовий огляд / уклад.: А. О. Алексеєнко, М. А. Балишев, Д. І. Ожиганов. Харків, 2019. 120 с.

¹¹ Проєкти цивільної архітектури у фондах ЦДНТА України та їх автори : довідник / уклад.: А. О. Алексеєнко, М. А. Балишев, Г. С. Голубкіна, О. Є. Дождьева, Д. І. Ожиганов. Харків.: ЦДНТА України, 2021. 188 с.

¹² Інформаційно-пошукова система ЕЛФА ЦДНТА України // Офіційний вебсайт Центрального державного науково-технічного архіву України. URL: <https://elfa.archives.gov.ua/uk/> (дата звернення: 17.07.2023).

¹³ Міжархівний пошуковий портал // Офіційний вебсайт Центрального державного науково-технічного архіву України. URL: <https://searcharchives.net.ua/> (дата звернення: 17.07.2023).

нентами у виявленні архівної інформації; до того ж об'єкти не мають прив'язки до географічних координат. Отже, у статті вперше в українській історіографії висвітлено проблему специфіки створення єдиного електронного картографічного реєстру архівних інформаційних ресурсів науково-технічної документації. Крім того, пропонуються шляхи вирішення проблеми створення бази даних цифрового довідкового апарату, що є перспективним і сучасним напрямом роботи архівних установ.

Зважаючи на військовий стан і потенційну загрозу використання архівних науково-технічних ресурсів для порушення функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, співробітники архіву дбають про надійне зберігання інформації з архівної науково-технічної документації. У зв'язку з цим, можливість працювати над наповненням карток каталогу та доступ до зведеної таблиці бази тимчасово обмежені. Результати проєкту планується оприлюднити на офіційному сайті ЦДНТА України після завершення воєнного стану в Україні.

Основною одиницею каталогу визначено «картку об'єкта», яка складається з 22 пунктів. Специфіка її змісту обумовлена обраною стратегією реалізації заявленої мети проєкту. Задля спрощення роботи з її заповнення було створено шаблон на платформі «Google Forms».

У 2022 р. співробітниками ЦДНТА України було розроблено методичні рекомендації, що регламентують процес наповнення бази даних «Об'єктно-географічного каталогу»¹⁴. Зміст «карток об'єкта» ґрунтується на принципах Загального міжнародного стандарту архівного описування (ISAD (G))¹⁵. Джерельну базу складають «Методичні рекомендації зі створення та ведення каталогів у державних архівах України»¹⁶, «Генеральна схема класифікації документної інформації в систематичних каталогах державних архівів України»¹⁷ тощо.

Із липня 2022 р. співробітниками ЦДНТА України проводиться систематична робота з наповнення бази даних «Об'єктно-географічного каталогу»; одночасно робочою групою корегується та оптимізується технологія

¹⁴ Організація заповнення Google Form «Об'єктно-географічний каталог ЦДНТА України» // Робоча інструкція. ЦДНТА України / уклад.: Т. Андреев. Харків, 2022. 23 с.

¹⁵ Загальний міжнародний стандарт архівного описування ISAD (G). URL: https://archives.gov.ua/wp-content/uploads/1999_ISAD_G.pdf (дата звернення: 17.07.2023).

¹⁶ Створення та ведення каталогів у державних архівах України : метод. рекомендації / Держ. архів. служба України, УНДІАСД; уклад.: Н. М. Христова. Київ, 2014. 87 с.

¹⁷ Генеральна схема класифікації документної інформації в систематичних каталогах державних архівів України / Держкомархів України, УНДІАСД; розробн.: Н. М. Христова (кер.), Л. В. Андрієвська (відп. викон.), В. В. Бездрабко, С. Л. Зворський, К. І. Климова, С. Ф. Лозова, Н. П. Павловська. Київ, 2006. 137 с.

створення ресурсу. Так, станом на 01.08.2023 р. співробітниками архіву було сформовано 500 «карток об'єктів», які охоплюють близько 12% комплексів науково-технічних документів із фондів ЦДНТА України.

Виявлення об'єктів проводиться послідовним валовим методом шляхом перегляду заголовків описів НТД. Обов'язковою умовою роботи є ретельна перевірка та уточнення даних, внесених до «карток об'єктів» каталогу, за допомогою використання додаткових джерел і літератури.

Внесення даних до окремих пунктів «картки об'єкта» зумовлено специфікою науково-технічної документації та особливостями кожного із зазначених пунктів. Зокрема, початковий блок призначений для фіксації обліково-статистичних показників задля можливості ідентифікації оператора внесення даних: тут зазначається його ім'я, прізвище та посада; дату заповнення таблиці бази даних платформа «Google Form» генерує та додає в автоматичному режимі.

Значну частину загального масиву документів ЦДНТА України становлять іншомовні документи. Заходи з їх ідентифікації підтвердили наявність документальних пам'яток, виконаних 10 мовами (англійською, болгарською, іспанською, італійською, китайською, німецькою, російською, румунською, французькою та чеською). Найбільший відсоток складають документи англійською, німецькою та російською мовами. Усі іншомовні документи, що зберігаються у фондах ЦДНТА України, були створені вітчизняними організаціями-розробниками¹⁸. Із метою запобігання потенційним помилкам до «карток» каталогу назви об'єктів вносяться мовою оригіналу, зважаючи на складність і трудомісткість технічного перекладу застосованої у документах термінології, за виключенням арабських та ієрогліфічних мов.

Фахівець, який заповнює картку, зазначає назву об'єкта, що відповідає хронологічним межам його створення. Залучена інформація повинна ґрунтуватися на історичних джерелах. Обов'язково поряд у квадратних дужках подається україномовний переклад і зазначається сучасна назва об'єкта.

Відповідно до стратегії реалізації мети проекту каталогу, враховуючи, що деякі об'єкти на момент створення картки припинили своє існування, зазначення «Назви об'єкта за документами ЦДНТА України» є обов'язковим, оскільки цей пункт співвідноситься з назвою поінта об'єкта на інтерактивній карті.

Робочою інструкцією «Об'єктно-географічний каталог ЦДНТА України» щодо етапу заповнення Google Form враховано рекомендації з вирішення проблемних питань, які можуть виникнути при наповненні бази даних електронного реєстру архівних інформаційних ресурсів НТД.

¹⁸ *Балишев М., Голубкіна Г.* Введення в науковий обіг іншомовних документів із фондів ЦДНТА України : проблеми і пошуки // *Архіви України.* 2020. № 4. С. 84–98.

Відзначимо, що запропонований ініціативний проєкт є складним багаторівневим конструктом широкого функціонального спектру. Враховуючи різноманітність документів, що зберігаються у фондах ЦДНТА України, здійснювався пошук рішень з метою створення оптимальної моделі формування каталогу. Згідно з практичною «дорожньою картою», напрацьованою під час реалізації проєкту, єдиного шаблону для заповнення більшості пунктів «картки об'єкта» не існує. У зв'язку з цим, процес формування бази даних електронного реєстру архівних інформаційних ресурсів НТД відбувається синхронно із вдосконаленням методичної складової, що потребує розширення переліку винятків, або розв'язання наявних проблемних питань.

Орієнтуючись на масштабність підсумкового продукту, окремі пункти каталогу мають важливе значення, оскільки цілісність проєкту реалізується через концептуальну одноманітність «карток об'єктів». Зокрема, розглянемо як приклад заповнення пункту «Сучасна назва об'єкта». Змодельована ситуація: на момент заповнення картки виявлений в архівних документах об'єкт існує, але використовується не за своїм прямим призначенням. Так, у ЦДНТА України зберігається проєкт цеху певного заводу, але зараз це підприємство припинило своє існування, а зазначене приміщення використовується як арт-простір. У такому разі рекомендується при заповненні відповідного пункту зазначати інформацію, актуальну на сьогодні. Інший приклад, – коли за адресою, яка вказана в архівних документах, виявлений об'єкт на сьогодні не існує: на місці церкви, зруйнованої у роки панування радянського режиму в Україні, тепер збудовано торгово-розважальний центр. У такому випадку пункт «Сучасна назва об'єкта» рекомендується не заповнювати (залишити порожнім).

У пункті «Пошукові дані» «картки об'єкта» подаються відомості, що використовуються для здійснення пошуку, ідентифікації та доступу до архівних документів, які акумулюють інформацію про виявлений об'єкт; відповідне посилання оформлюється згідно зі стандартами системи цифрового опису документів.

Ще у 2019 р. у ЦДНТА України було оцифровано наявний довідковий апарат: 100% описів науково-технічної документації та особових фондів розміщено на офіційному вебсайті ЦДНТА України¹⁹. У відповідному пункті «картки об'єкта» каталогу зазначається посилання на описи, у межах яких є відомості про виявлені об'єкти. Варто зазначити, що концепція бази даних «Об'єктно-географічного каталогу ЦДНТА України» передбачає можливість цільового тематичного пошуку об'єктів. Така інформація додається до однойменних пунктів

¹⁹ Описи в електронному виді // Офіційний вебсайт Центрального державного науково-технічного архіву України. URL: <https://cdnta.archives.gov.ua/index.php/uk/opisi/opisi-2> (дата звернення: 14.07.2023).

«картки об'єкта», основними критеріями виявлення якої є відбір за організацією-розробником і хронологічними межами документів.

Оскільки у різних пунктах «картки об'єкта» подаються відомості різного рівня географічної ідентифікації, пропонується зазначити їх у порядку масштабності: країна – населений пункт – фактична адреса. Важливо, що до «картки об'єкта» додається адреса, яка вказана в архівних документах, або така, що була актуальною у відповідному хронологічному періоді (окремо зазначається сучасна інформація).

Зважаючи на орієнтованість проекту каталогу на внутрішню (співробітники архіву) та зовнішню (користувачі архівної ретроінформації) аудиторії, формується група пунктів, у яких подається комплексна інформація про об'єкт. Зокрема, пункт «Відомості про об'єкт», як надбудова, має внутрішню обов'язкову структуру, що складається з: стислої історичної довідки; відомостей про унікальність об'єкта, його конструктивні особливості та визначні риси; інформації про авторів і розробників; опису сучасного стану; узагальненого опису документів із фондів ЦДНТА України, в яких виявлено відомості про конкретний об'єкт. Доцільним є доповнення створюваної бази даних каталогу зображеннями зі сторонніх відкритих ресурсів, переліком виявлених додаткових джерел і літератури тощо.

Додатковою системою ідентифікації інформації є ключові слова, які зазначаються під час заповнення кожної «картки об'єкту». Таким чином, при формуванні пошукового запиту користувач ресурсу може обирати з представлених розробниками варіантів, які характеризують об'єкт пошуку та дозволяють групування за принципом критеріїв подібності. Примірний перелік ключових слів не є вичерпним і дозволяє формування запиту за власними сценаріями користувача ресурсу. Крім того, концепція проекту «Об'єктно-географічний каталог ЦДНТА України» також передбачає поетапну інтеграцію до бази даних каталогу цифрових копій архівних документів. Опрацьовані «картки об'єкта» за допомогою Google Form в автоматичному режимі вносяться до зведеної бази каталогу.

Оскільки виявлення об'єктів здійснюється валово за порядковими номерами описів у межах комплексу (фонду), що потенційно створює ризики формування декількох окремих карток на один об'єкт, необхідним є проведення періодичних робіт з оптимізації акумульованої бази даних каталогу, що передбачає їх групування, об'єднання, систематизацію, доповнення та редагування.

Таким чином, електронний реєстр архівних інформаційних ресурсів НТД «Об'єктно-географічний каталог ЦДНТА України» є довгостроковим проектом, повноцінна реалізація якого потребує тривалого часу. Зважаючи на те, що ЦДНТА України продовжує комплектування документами відповідно до профілю архіву, нові надходження на постійне державне зберігання також будуть аналізуватися та доповнювати базу даних каталогу.

Необхідність у пришвидшеному створенні та використанні зазначеного ресурсу, зокрема, обумовлена системною потребою щодо виявлення об'єктів у межах підготовки відповідей на тематичні запити, відбору документів для експонування на онлайн-виставках тощо. Інформаційний потенціал ресурсу у поєднанні з добіркою додаткових джерел і літератури якісно розкривається через застосування при підготовці різних наукових, публіцистичних, довідкових та інших проєктів. Використання інтерактивних картографічних елементів спрощує процес виявлення об'єктів за географічним принципом; відкриває перспективи для ретроспективних пошуків із висвітлення історії окремих об'єктів.

Разом із тим, на період дії воєнного стану в Україні питання відкритості зазначеного електронного реєстру архівних інформаційних ресурсів НТД для широкої аудиторії залишається дискусійним.

Одним із перспективних напрямів реалізації проєкту каталогу є оприлюднення на офіційному вебсайті ЦДНТА України інтерактивної карти об'єктів за документами архіву, що дозволить користувачам віддалено працювати з базою даних електронного реєстру архівних інформаційних ресурсів НТД у режимі 24/7. Акцентування на організації широкого доступу відкриває можливості для створення окремого вебресурсу на основі сформованої бази даних каталогу, який не буде обмежуватися можливостями платформи «Google My Maps», оскільки цей продукт має певну лімітованість фільтрів для здійснення пошукових операцій. Повноцінне розкриття інформаційного потенціалу бази даних каталогу з ідентифікації та цільового пошуку інформації потребує застосування більш потужних варіацій діджитал-продуктів, аніж використання безкоштовних картографічних вебресурсів-конструкторів. Одночасно «Об'єктно-географічний каталог ЦДНТА України» буде застосовуватися як спеціалізована пошукова система електронного реєстру архівних інформаційних ресурсів НТД, дані якої розвернуті на базі внутрішніх серверів ЦДНТА України та орієнтовані на задоволення потреб користувачів читального залу і співробітників архіву.

Отже, запропонований «Об'єктно-географічний каталог ЦДНТА України» як електронний реєстр архівних інформаційних ресурсів науково-технічної документації є перспективним проєктом, спрямованим на всебічне удосконалення архівної ретроінформації та може слугувати прикладом для запровадження аналогічних довідкових ресурсів іншими архівними установами України.

REFERENCES

1. Aliksieienko, A. O. & Balyshev, M. A. (2019). Dzialnist Tsentralnogo derzhavnogo naukovo-tekhnichnogo arkhivu Ukrainy : 50 rokiv formuvannya dzherelnoi bazy istorii ukrainskoi nauky. Nauka ta naukoznavstvo [Activities of the

Central State Scientific and Technical Archive of Ukraine : 50 Years of Creating the Source Base of the History of the Ukrainian Science]. *Arkhivy Ukrainy*, 3, 122–129. [in Ukrainian].

2. Aliksieienko, A. O., Balyshch, M. A. & Ozhyhanov, D. I. (Eds.). (2019). *Kurortne budivnytstvo u dokumentakh TsDNTA Ukrainy* [Resort construction in the documents of the CSSTA of Ukraine]. Kharkiv. [in Ukrainian].

3. Aliksieienko, A. O., Balyshch, M. A., Dozhdiiva, O. Ye. & Semenov, Ye. V. (Eds.). (2012). *Kartohrafichni materialy u skladi proektnoi dokumentatsii TsDNTA Ukrainy* [Cartographic materials as part of the project documentation of the CSSTA of Ukraine]. Kharkiv : TsDNTA Ukrainy. [in Ukrainian].

4. Aliksieienko, A. O., Balyshch, M. A., Holubkina, H. S., Dozhdiiva, O. Ye. & Ozhyhanov, D. I. (Eds.). (2021). *Proiektly tsyvilnoi arkhitektury u fondakh TsDNTA Ukrainy ta ikh avtory* [Projects of civil architecture in the funds of the CSSTA of Ukraine and their authors]. Kharkiv : TsDNTA Ukrainy. [in Ukrainian].

5. Aliksieienko, A. O., Balyshch, M. A., Dozhdiiva, O. Ye. & Semenov, Ye. V. (Eds.). (2019). *Tsentralnyi derzhavnyi naukovo-tekhnichnyi arkhiv Ukrainy* [Central State Scientific and Technical Archives of Ukraine]. Kharkiv : Fedorko. [in Ukrainian].

6. Andreiev, T. (2022). *Orhanizatsiia zapovnennia Google Form «Obiektno-geohrafichniy katalog TsDNTA Ukrainy»* [Organization of filling out the Google Form «Object-geographical catalog of the CSSTA of Ukraine»]. Kharkiv : TsDNTA Ukrainy. [in Ukrainian].

7. Balyshch, M. A., Balyshcheva, O. V. & Aliksieienko, A. O. (Eds.). (2004). *Do istorii mista Kharkova : promyslovishtvo, budivnytstvo, nauka* [To the history of the city of Kharkiv : industry, construction, science]. Kharkiv : SPDFO Yakovlieva H. H. [in Ukrainian].

8. Balyshch, M. A. & Holubkina, H. S. (2020). *Vvedennia v naukovyi obih inshomovnykh dokumentiv iz fondiv TsDNTA Ukrainy : problemy i poshuky* [Introduction into the scientific circulation of foreign-language scientific and technical documents of fonds of CSSTA of Ukraine : problems and investigations]. *Arkhivy Ukrainy*, 4, 84–98. [in Ukrainian].

9. Boriak, H. V. & Yakovenko, N. M. (Eds.). (1982). *Katalog dokumentiv z istorii Kyieva XV–XIX st.* [Catalog of documents on the history of Kyiv in the XV–XIX centuries] Kyiv. [in Ukrainian].

10. Hnievysheva, O., Yedlinska, U., Pelts, U., Svarnyk, H., Svarnyk, I. & Franko, N. (Eds.). (2001). *Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy, Lviv* [Central State Historical Archives of Ukraine, Lviv]. Derzhavnyi komitet arkhiviv Ukrainy. Tsentralnyi derzhavnyi istorychnyi arkhiv Ukrainy, Lviv. Kyiv. [in Ukrainian].

11. Holubkina, H. S. (2022). *Vyklyky voiennoho chasu : diialnist TsDNTA Ukrainy v period rosijskoi vijskovoï ahresii proty Ukrainy* [Challenges of Wartime : The Work of the Central State Archive of Science and Technology (TsDNTA) of Ukraine during the Russian Invasio]. *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu im. V. N. Karazina. Seriiia «Istoriia»*, 62, 113–127. [in Ukrainian].

12. Khrystova, N. M. (2014). *Stvorennia ta vedennia katalogiv u derzhavnykh arkhivakh Ukrainy* [Creating and maintaining catalogs in the state archives of Ukraine]. Derzh. arkhiv. sluzhba Ukrainy, UNDIASD. Kyiv. [in Ukrainian].

13. Khrystova, N. M., Andriievska, L. V., Bezdrabko, V. V., Zvorskyi, S. L., Klymova, K. I., Lozova, S. F. & Pavlovska N. P. (Eds.). (2006). *Heneralna skhema klasyfikatsii dokumentnoi informatsii v systematychnykh katalohakh derzhavnykh arkhiviv Ukrainy* [General classification scheme of document information in systematic catalogs of state archives of Ukraine]. Derzhkomarkhiv Ukrainy, UNDIASD. Kyiv. [in Ukrainian].

14. Kusch, C., Kulchyi, O. & Maliarchuk, T. et al. (Eds.). (2014). *Tsentralnyi derzhavnyi arkhiv-muzei literatury i mystetstva Ukrainy* [Central State Archives-Museum of Literature and Art of Ukraine]. (Vol. 3). Derzhavna arkhivna sluzhba Ukrainy, TsDAMLM Ukrainy. Kyiv. [in Ukrainian].

15. Maschenko, O. M., Balyshv, M. A. & Bronnikova, M. V. (Eds.). (2019). *Tsentralnyi derzhavnyi naukovo-tekhnichnyi arkhiv Ukrainy : anotovanyi reiestr opysiv*. [Central State Scientific and Technical Archives of Ukraine : Annotated Register of Descriptions]. Kharkiv : TsDNTA Ukrainy. [in Ukrainian].

Marat Balyshv

Candidate of Historical Sciences,

Director,

Central State Scientific and Technical Archives of Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5211-3208>

Tymur Andreev

Leading specialist

of the Documents Information Using Department

Central State Scientific and Technical Archives of Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9955-4780>

Hanna Holubkina

Head

of the Documents Information Using Department

Central State Scientific and Technical Archives of Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1083-3228>

**«OBJECT-GEOGRAPHICAL CATALOG OF THE CSSTA*
OF UKRAINE»: SPECIFICITY, TECHNOLOGY
OF CREATION, USAGE FEATURES**

Abstract. The purpose of the article is to summarize the preliminary results of the work on the project «Object-geographical catalog of the CSSTA of Ukraine». The main attention is focused on the features of the development, methodological design, filling, features and prospects of using the resource. **Research methodology.** The authors studied the problem through the prism of

* Central State Scientific and Technical Archives of Ukraine.

historical-thematic and historical-chronological approaches, applying the concepts of analysis, systematization and classification of data. Special methods of historical and geographical informatics, geoinformation systems, cartography and database formation methodology were used. **Scientific novelty.** Considering the lack of an electronic cartographic register of archival information resources of scientific and technical documentation in Ukraine, the novelty of the work consists in the publication of the specifics of the database of objects, the information about which is contained in documents from the fonds of the Central State Scientific and Technical Archives of Ukraine. **Prospects for further research.** During 2023–2024, the CSSTA of Ukraine is expected to continue work on filling in the «object cards» of the catalog, improving the methodological base, testing and popularizing the preliminary intermediate results. **Conclusions.** «Object-geographical catalog of the Central State Scientific and Technical Archives of Ukraine» is a large-scale multifaceted electronic cartographic register of archival information resources of scientific and technical documentation. The variety of documents stored in the fonds of the CSSTA of Ukraine determines the structural and procedural specificity of the development and formation of the catalog. The object-geographical catalog uses a specialized cartographic search system on the open platform «Google My Maps». The goal of the project is to enable every potential user to remotely conduct a targeted search for documents on a 24/7. If the result is positive, you can order digital copies or study the documents in the reading room of the archives.

Key words: the CSSTA of Ukraine; object-geographical catalog; interactive map; archival information resources; information technology; archives; database; scientific and technical documentation.